

Regionaal plan van aanpak 'Statushouders aan het werk'

Tussen evaluatie december 2025

1. Aanleiding

In december 2024 is voor de regio Achterhoek een regionaal plan van aanpak 'Statushouders aan het werk' besproken. Na een jaar wordt bekeken wat er bereikt is en wat er eventueel bijgesteld moet worden. Daarnaast is op 16 oktober 2025 een kamerbrief inburgering van de staatssecretaris verschenen met punten om volwaardig mee te kunnen doen aan de maatschappij.

'Mijn speerpunten voor inburgering zijn het ervoor zorgen dat het leren van de taal gecombineerd kan worden met werk, het verbeteren van de positie van de vrouwen en het verbeteren van kennis van de Nederlandse normen en waarden en handhaving.'

De ambitie van het Rijk sluit aan bij de ambitie van de Arbeidsmarktregio Achterhoek om zoveel mogelijk inwoners aan het werk te helpen en te houden, zodat ze zichzelf kunnen redden in onze samenleving.

In deze evaluatie wordt omschreven hoe het staat met de acties uit het plan van een jaar geleden. Daarnaast zijn er ook acties die niet in het plan van aanpak stonden maar afgelopen jaar een kans boden om mee aan de slag te gaan. Verder wordt een aanbeveling en een planning gedaan voor 2026.

2. Stand van zaken acties

a. Startkwalificatie voor jongeren verbeteren

Afgelopen jaar is door de regio gewerkt aan een sluitende aanpak voor jongeren die moeten inburgeren. Uit de Benchmark blijkt dat in de AMR Achterhoek een hoog percentage naar de Onderwijsroute gaat. Dat komt omdat er geen alternatief voor handen is. Niet iedereen haalt de Onderwijsroute daarom zijn vanuit het Actieplan jongeren tijdelijk extra examentrainingen bekostigd. Hier is 46 keer gebruik van gemaakt. Nu worden jongeren verwezen naar de Kickstart academie van Interbeek of naar een B1 klas voor jongeren. Begin 2026 zullen de jongeren die de B1 route volgen dit combineren met de Entree route. Er is echter nog een alternatief nodig voor jongeren die de Z-route volgen en jongeren die verzuimen van school omdat ze werken. Hiervoor zijn 2 pilots in voorbereiding: Vakgericht inburgeren en Startbanen voor jongeren.

b. Werkgeverssubsidie statushouders (SOWIS)

In de 1^e tranche voor de werkgeverssubsidie is vanuit de Achterhoek 1 aanvraag gedaan. Om de 2^e tranche meer bekend te maken is een grote bijeenkomst georganiseerd op 14 februari 2025 over werk & statushouders. Het is nog onbekend hoeveel bedrijven Deze werd bezocht door ongeveer 100 personen. Hieruit zijn nieuwe contacten ontstaan tussen WSP en werkgevers en het netwerk is versterkt. Bijzonder aan deze bijeenkomst was de performance van Achterhoeker Rocco Ostermann die met zijn band De Niemanders die uit

asielzoekers bestaat liet zien dat er talenten zitten onder de vluchtelingen. Naar aanleiding van deze bijeenkomst werden De Niemanders uitgenodigd bij een landelijke bijeenkomst van de Refugee Talent Hub waarbij grote werkgevers betrokken zijn. Onderhand heeft de band ook landelijke bekendheid en een Mojo contract en zijn ambassadeurs voor de doelgroep. In de loop van 2026 wordt bekend hoeveel aanvragen voor de Sowis in de regio binnen zijn gekomen bij het Ministerie.

c. Kinderopvang

In de plannen voor 2025 is aangegeven dat het niet mogelijk was om de kinderopvang plaatsen uit te breiden door statushouders in te zetten. Door de bijeenkomst op 14 februari is vanuit de kinderopvang zelf een gesprek op gang gebracht om te kijken of ze wel werkplekken kunnen bieden. Het doel is om te zorgen voor een multiculturele kinderopvangsector en op lange termijn de tekorten die in de sector zijn op te vangen.

d. Voorlichting over ondernemerschap

De behoefte aan voorlichting over ondernemerschap is groot blijkt uit gesprekken met statushouders. Laborijn heeft in het voorjaar van 2025 een training gegeven aan statushouders en kijkt naar een vervolg. In de Oost Achterhoek is voornamelijk individuele begeleiding geboden.

e. Combinatie acties met 'Snelle start asielzoekers op het AZC'

Van dit project wordt apart verslag gedaan. Maar er is gezamenlijk opgetrokken in het netwerk. In 2025 is gestart om te onderzoeken wat een goede aanpak is om vacatures van bedrijven in Winterswijk duurzaam in te vullen met kansrijke asielzoekers. Hiervoor zijn veel gesprekken gevoerd met bedrijven. Hierbij is ook aandacht gevraagd voor statushouders. Het project trekt veel aandacht, van zowel regionale als landelijke pers. Dit helpt om het onbenut arbeidspotentieel van asielzoekers en statushouders onder de aandacht te brengen.

f. Benchmark

In de Benchmark statushouders wordt een onderscheid gemaakt tussen de mensen die onder de Wet 2013 zijn ingeburgerd en onder de Wet 2021. Hieruit blijkt dat de mensen die onder de oude wet (Wi2013) zijn ingeburgerd op lange termijn aan het werk komen. Gemiddeld is 38% in de Arbeidsmarkt aan het werk. Dit komt bijna overeen met het landelijk gemiddelde van 40%. Er is nog steeds een stijgende lijn zichtbaar. Een deel van de statushouders volgt ook onderwijs.

In oktober 2025 zijn de eerste cijfers bekend van mensen die onder de nieuwe wet moeten inburgeren. Hieruit komt naar voren dat op 31 december 2024 van de mensen die onder de nieuwe wet inburgeren 19% aan het werk is.

In de bijlagen de Benchmark groepen Wi 2013 en Wi 2021

Grafiek 4.1: Percentage werkende statushouders Wi2013 (18-67 jaar)

g. Duale trajecten

De staatssecretaris geeft in de mededelingen brief van oktober 2025 aan dat de prioriteit ligt bij betaald werk & inburgeren. Hiervoor heeft hij een aantal aanpassingen in de wet voorgesteld zoals verlengen van de inburgeringstermijn als iemand 24 uur werkt zodat de combinatie van werk en inburgeren niet te zwaar wordt. Part-time werk is dus belangrijk. Dit was ook een conclusie van de werksessie die dit jaar in de regio is georganiseerd met collega's van het WSP. Het is dan wel belangrijk dat er een flexibel aanbod komt van de inburgering zoals avond/online lessen. Bij voldoende belangstelling zal in 2026 een avond/weekend/online inburgering starten. Samen met collega's van het WSP zal ook in 2026 worden gekeken naar meer part time banen.

h. Communicatie

Er is afgelopen jaar actief gewerkt aan de PR rondom statushouders en werk. Ook moet de complimenten worden gegeven aan Laborijn en Fijnder die via sociale media positieve voorbeelden hebben gedeeld. Hiermee krijgen we meer ambassadeurs voor dit thema. Daarnaast is er veel publiciteit geweest rondom asielzoekers & werk in de Achterhoek. Daar liften de statushouders op mee.

i. Blijven leren van elkaar

Afgelopen jaar is er een grote regionale bijeenkomst geweest rondom statushouders en werk. Vanuit het WSP is het initiatief genomen om met dedicate werkgeversadviseurs online bij elkaar te komen rondom dit thema 1 x per 2 maanden. Zo is er eveneens een online overleg met dedicated klantmanagers. Tijdens de bijeenkomsten wordt dieper ingegaan op de materie.

j. Sleutelpersonen

In de regio zijn een aantal mensen aan het werk die met hun ervaring hoorden bij de doelgroep. Vaak zijn ze ingeburgerd onder de oude wet. Ze hebben vaak goed contact en beeld van de Arabische doelgroep. De mensen die onder de nieuwe wet zijn ingeburgerd zijn nog niet vertegenwoordigd. Afgelopen jaar is in het netwerk wel aandacht gegeven om de doelgroep zelf te betrekken bij het ontwerpen van plannen (energiesector).

k. Vrouwen op de arbeidsmarkt

Niet alleen in de Achterhoek maar ook landelijk komen vrouwen minder goed mee bij participatie. Dit heeft ook de aandacht van de staatssecretaris. Juist bij het Taalhuis zitten vaak vrouwen die klaar zijn met inburgeren en die niet altijd meer in beeld zijn bij de gemeenten omdat hun partner werkt. Met de coördinator van het Taalhuis is overleg over het bereiken van deze doelgroep.

Ongeplande activiteiten

l. Wereldburgers voor de klas

In september 2025 is een zij instroom opleiding gestart voor statushouders die een onderwijsopleiding hadden in het land van herkomst. Er is een groep van 15 personen gestart met lessen om het taalniveau op B2 te krijgen. Dit is gefinancierd door Opijver. Het vervolgbudget is aangevraagd door de schoolbesturen. Alle leerlingen hebben een stage of werkplek. Er zijn 13 scholen (basis en VO) bij dit project betrokken

m. Werkafspraken met het UWV over werkende statushouders

Het komt voor dat asielzoekers werken en wanneer ze statushouder zijn geworden ontslag moeten nemen omdat ze een huis moeten accepteren in een ander gedeelte van het land. Of dat ze ontslag moeten nemen omdat ze werken. Vanuit de Achterhoek en Amsterdam is contact opgenomen met het UWV om hier werkafspraken over te maken. Deze zijn in september gedeeld.

n. Startbanen voor jongeren

Vanuit het Rijk is de mogelijkheid gekomen om het aantal pilots Startbanen uit te breiden. Vanuit de Achterhoek is het plan om Startbanen voor jongeren ingediend. Het voornemen is om dit project te honoreren. In november 2025 zal een definitief besluit genomen worden door het Rijk. De plannen zullen verder worden uitgewerkt en starten in 2026.

o. ESF subsidie Vakgerichte inburgering voor jongeren

Voor elke arbeidsmarktregio is een budget van 170.000 beschikbaar om een project met statushouders of Oekrainers te financieren. In de regio wordt een project voorbereid waarin jongeren praktijkgericht gaan inburgeren. De uitvoering van dit project gaat in 2026 lopen.

p. AMIF aanvragen

Halverwege 2025 werd bekend dat het mogelijk was om een AMIF subsidie aan te vragen voor de doelgroep. De aanvraag termijn was heel kort was en het was niet mogelijk was om met veel partijen tot een sluitend plan te komen. In klein verband zijn twee aanvragen gedaan door Bronckhorst/Berkelland en Winterswijk/Oost Gelre/Fijnder. Helaas werden deze aanvragen niet toegekend omdat het subsidieplafond bereikte was.

q. *Banen in de energiesector?*

In de energiesector zijn veel mensen nodig bij bedrijven. Er zijn gesprekken geweest over de mogelijkheden. Dit heeft nog niet direct tot een specifiek project geleid maar de energie armoede onder de doelgroep kwam aan de orde. Hiervoor worden nu sleutelpersonen ingezet bij het energieloket. Gesprekken over werken in de energiesector zal weer worden opgepakt.

r. *Taalbuddy's op de werkvloer*

Vanuit SZW wordt via 'Het begint met taal' landelijk een project uitgerold om mensen op de werkvloer op te leiden als buddy. Hierover is een gesprek geweest met de regio en nu wordt bekeken of dit bij bedrijven kan starten. In de 1^e en 2^e week van december zijn er gesprekken met bedrijven. Hopelijk kan in januari een training starten bij bedrijven.

3. Acties voor 2026 en verder

In de stand van zaken zijn al een aantal project genoemd die verder lopen in 2026 of die starten in dat jaar. Hieronder staat de planning. Belangrijk hierbij blijft zoeken naar de mogelijkheden om inburgering en werk te combineren. Maar ook mensen die klaar zijn met inburgering zijn nog niet altijd aan het werk. Daar zijn projecten zoals Wereldburgers voor de klas ook geschikt voor. Bij het projectmatig werken is wel het risico dat het slecht kortdurend ingezet wordt en moet stoppen als de project subsidie stopt. Er moet dus wel aandacht zijn voor het borgen van projecten.

Nog niet genoemd is de ontwikkeling van het Werkcentrum Achterhoek. Bij de voorbereidingen hierbij is aandacht voor de specifieke doelgroep van statushouders. Eveneens krijgt de Wet 'van school naar duurzaam werk' in 2026 verder vorm. In de regionale plannen is ook aandacht voor jonge inburgeraars. Uitwerking van deze plannen zullen in 2026 plaats vinden. Verder zal in 2026 de inkoop van de inburgering gaan lopen omdat de contracten eind 2026 eindigen. Dit zal zeker een effect hebben op het aanbod in de regio.

Hoe de kennis en regionale verbinding omtrent statushouders georganiseerd gaat worden in 2027 moet nog vorm krijgen. Tot nu toe werd de regio coördinator vergoed uit het landelijke budget VIA is tot nu toe betaald vanuit SZW. Het is nog niet zeker of dit in 2027 voortgezet wordt.

project	4 ^e kwartaal 2025	1 ^e kwartaal 2026	2 ^e kwartaal 2026	3 ^e kwartaal 2026	4 ^e kwartaal 2026
Pilot voorschakelklas	x				
Pilot ESF jongeren/leerlijnen	x	X	x	x	x
Startbanen voor jongeren		x	x	x	x
Inkoop inburgering	x	x	x	x	x
Snelle start asielzoekers		x	x	x	
Wereldburgers voor de klas		x	x		
PR Sowis		x	x	x	x

Pilot avond/online onderwijs		x	x	x	x
Taalbuddy's op de werkvloer	x	x			
Project Vrouwen & werk initiëren			x	x	
Plannen voor Werk & statushouders in 2027				x	x

4. Financiën

De financiering van het project Statushouders aan het werk is vanuit het Rijk vastgesteld voor 3 jaar vanaf 20224. Vanuit het budget wordt de regio coördinator betaald en de projecten (zie bijlage).